

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 30.03.1983, sp. zn. 9 Co 36/83, ECLI:CZ:NS:1983:9.CO.36.1983.1

Číslo: 42/1985

Právní věta: Ak orgán sociálneho zabezpečenia priznal invalidný dôchodok neprávom, možno tento dôchodok odňať podľa ustanovenia § 62 ods. 1, veta prvá, zákona č. 121/1975 Zb. nemožno však zmeniť na čiastočný invalidný dôchodok.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.03.1983

Spisová značka: 9 Co 36/83

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Rozhodnutí jiných orgánů, Sociální zabezpečení

Předpisy: 121/1975 Sb. § 62
§ 116

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42/1985 sb. rozh.

Ak orgán sociálneho zabezpečenia priznal invalidný dôchodok neprávom, možno tento dôchodok odňať podľa ustanovenia § 62 ods. 1, veta prvá, zákona č. 121/1975 Zb.; nemožno však zmeniť na čiastočný invalidný dôchodok.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SSR z 30. 3. 1983, [9 Co 36/83](#))

Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave rozhodnutím z 3. 5. 1982 priznal navrhovateľke od 1. 6. 1982 čiastočný invalidný dôchodok 689,- Kčs mesačne. Uviedol, že ním mení rozhodnutie z 1. 7. 1981. lebo posudková komisia sociálneho zabezpečenia ONV v T. 4. 3. 1981 vyslovila, že navrhovateľka je čiastočne invalidná a nie úplne invalidná.

Krajský súd v Bratislave na návrh navrhovateľky preskúmal uvedené rozhodnutie a uznesením ho zrušil. V odôvodnení uviedol, že Úrad dôchodkového zabezpečenia nepostupoval podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb., lebo zmenil invalidný dôchodok na čiastočný invalidný dôchodok, pričom o odňatí invalidného dôchodku nerozhodol. Poukázal tiež na ustanovenie § 65 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb.

V odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa Úrad dôchodkového zabezpečenia uvádzal, že síce invalidný dôchodok neodňal (išlo o omyl), že však to nemalo byť dôvodom zrušenia rozhodnutia o priznaní čiastočného invalidného dôchodku. Uviedol ďalej, že o priznaní, prípadne o odňatí dávky dôchodkového zabezpečenia rozhoduje Úrad dôchodkového zabezpečenia; súd jeho rozhodnutie svojím rozhodnutím nemôže nahradiť, má však pri zistení pochybenia upozorniť tento orgán na uvedený nedostatok. Poukázal tiež na nedobromyselnosť požívateľky dôchodku a na to, že odňatie jedného dôchodku a priznanie iného dôchodku nemusí byť realizované jedným rozhodnutím.

Najvyšší súd SSR potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Z odôvodnenia:

Ustanovenia § 116 ods. 1 a § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. vyjadrujú zásadu, že s dávkou dôchodkového zabezpečenia, ktorá bola priznaná, môže sa robiť úprava len spôsobom, ktorý predpisy o sociálnom zabezpečení určujú. Preto taká dávka môže byť odňatá, znížená alebo jej výplata zastavená iba za podmienok určených v ustanovení § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. Nárok na výplatu už priznanej dávky trvá až do doby, keď sa stalo vykonateľným rozhodnutie o tom, že sa dávka odníma, znižuje alebo jej výplata zastavuje.

Zmenu dávky tak, ako to urobil preskúmaným rozhodnutím orgán sociálneho zabezpečenia, zákon č. 121/1975 Zb. nepozná. Ak bol navrhovateľke právoplatne priznaný invalidný dôchodok a dodatočne bolo zistené, že táto dávka bola priznaná neprávom, mohol Úrad dôchodkového zabezpečenia za splnenia zákonných podmienok invalidný dôchodok len odňať (v súlade s ustanovením druhej vety prvého odseku § 62 zákona č. 121/1975 Zb.), a to odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré bola vyplatená. Nie je pritom rozhodujúce, či sa odňatie jednej dávky a priznanie inej dávky uskutoční dvoma samostatnými rozhodnutiami.

O takýto prípad však v prejednávanej veci neišlo, lebo preskúmaným rozhodnutím Úrad dôchodkového zabezpečenia nerozhodol samostatne o čiastočnom invalidnom dôchodku, ale „zmenil“ invalidný dôchodok na čiastočný invalidný dôchodok, čo je v rozpore s ustanovením § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb.

Správne teda postupoval súd prvého stupňa, keď preskúmané rozhodnutie orgánu sociálneho zabezpečenia zrušil vychádzajúc z citovaných ustanovení. Ostatné dôvody uvádzané v odvolaní neboli za tohto stavu veci pre posúdenie rozhodujúce.

Po rozhodnutí súdu Úrad dôchodkového zabezpečenia vydal ďalšie rozhodnutie, ktoré bolo včas podaným opravným prostriedkom navrhnuté navrhovateľkou na preskúmanie. Toto rozhodnutie z 10. 11. 1982 preskúma súd v samostatnom konaní na základe včas podaného opravného prostriedku navrhovateľky.

Z uvedených dôvodov bolo treba uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne v zmysle ustanovenia § 219 O. s. p.